

Nr 10.

Uppläst och godkänd i Första kammaren den 24 maj 1913.
> > > i Andra kammaren den 24 maj 1913.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtanden nr 10, 11, 26, 27, 29, 33, 34, 35, 38, 43 samt memorial nr 14 och 39.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen anmäla följande beslut.

A. **Det civila pensionsväsendet.**

1:o) Uti den till Riksdagen den 14 januari innevarande år avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i första punkten under tionde huvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.)

anslaget till civila tjänst innehavare med 500,000 kronor till 1,100,000 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har alltså höjt det under tionde huvudtiteln å ordinarie stat uppförda anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare med 500,000 kronor till 1,100,000 kronor.

2:o) I en till Riksdagen den 11 april innevarande år avlåten proposition, nr 230, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att provinsialläkaren *Pehr Elias Ahlqvist* må — utan hinder av den i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension givna bestämmelsen, att för erhållande av pension erfordras att vid uppnående av pensionsåldern innehava minst tio tjänstår — kunna vid avgång från tjänsten efter uppnådda sextiotvå levnadsår förklaras berättigad att komma i åtnjutande av pension till avkortat belopp i förhållande till tjänstårens antal.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och har förty medgivit, att provinsialläkaren *Pehr Elias Ahlqvist* må — utan hinder av den i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension givna bestämmelsen, att för erhållande av pension erfordras att vid uppnående av pensionsåldern innehava minst tio tjänstår — kunna vid avgång från tjänsten efter uppnådda sextiotvå levnadsår förklaras berättigad att komma i åtnjutande av pension till avkortat belopp i förhållande till tjänstårens antal.

3:o) I en till Riksdagen den 19 mars innevarande år avlåten proposition, nr 171, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen besluta, att innehavare av den Hjertbergska antikvarietjänsten vid vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien skall äga samma rätt till pension från staten, som tillkommer övriga vid akademien anställda antikvarier, samt att alltså bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension den 11 oktober 1907 skola i tillämpliga delar gälla för nu ifrågavarande antikvarietjänst, med iakttagande att pensionsunderlaget anses utgöra samma belopp som för annan antikvarie vid akademien, därvid ålderstillägg icke må vid pensionsunderlagets bestämmande beräknas, med mindre innehavaren av ifrågavarande tjänst fullgjort de för annan antikvarie vid akademien i sådant avseende föreskrivna villkoren.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

4:o) Uti punkt 2 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen besluta, att innehavare av den professur, som i följd av en utav konsuln Oscar Ekmans änka Maria Ekman, född Lavonius, erbjuden gåva av 200,000 kronor kan komma att under namn av Oscar Ekmans professur i ortopedi upprättas vid karolinska medikokirurgiska institutet, skall äga samma rätt till pension från staten, som tillkommer övriga vid institutet anställda professorer, samt att alltså bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension skola i tillämpliga delar gälla nu ifrågavarande professur, med iakttagande att pensionsunderlaget anses utgöra samma belopp som för annan ordinarie professor vid institutet.

Riksdagen, som på grund av vad till statsrådsprotokollet i ärendet anförts, funnit sig böra bifalla ifrågavarande framställning, har beslutit, att innehavare av den professur, som i följd av en utav konsuln Oscar Ekmans änka Maria Ekman, född Lavonius, erbjuden gåva av 200,000 kronor kan komma att under namn av Oscar Ekmans professur i ortopedi upprättas vid karolinska medikokirurgiska institutet, skall äga samma rätt till pension från staten, som tillkommer övriga vid institutet anställda professorer, samt att alltså bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension skola i tillämpliga delar gälla nu ifrågavarande professur, med iakttagande, att pensionsunderlaget anses utgöra samma belopp som för annan ordinarie professor vid institutet.

5:o) Uti punkt 3 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen besluta, att pensionsunderlaget för rektor och tillförordnad rektor vid högre lärarinneseminariet i Stockholm skall utgöra den i staten för seminariet upptagna avlöningen med avdrag av tjänstgöringspenningar och den del av rektorsarvodet, som anses motsvara tjänstgöringspenningar, men med tillägg av 500 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen beslutit, att pensionsunderlaget för rektor och tillförordnad rektor vid högre lärarinneseminariet i Stockholm skall utgöra den i staten för seminariet upptagna avlöningen med avdrag av tjänstgöringspenningar och den del av rektorsarvodet, som anses motsvara tjänstgöringspenningar, men med tillägg av 500 kronor.

6:o) I en till Riksdagen den 18 nästlidna april avlåten proposition, nr 259, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag,

föreslagit Riksdagen medgiva, att första lärarinnorna, vid samskolan i Alingsås *Louise Margareta Lindstedt*, vid samskolan i Falköping *Clara Charlotta Blag*, vid samskolan i Trälleborg *Anna Katarina Montelius* och vid samskolan i Örnsköldsvik *Johanna Elisabet Seth*, ävensom lärarinnorna, vid samskolan i Alingsås *Gertrud Nelson*, vid samskolan i Filipstad *Alma Evelina Rundberg* och vid samskolan i Skällefteå *Gerda Elisabet Sundberg* må — utan hinder av den i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension meddelade bestämmelsen, att för erhållande av pension erfordras att vid uppnående av föreskriven avgångsålder innehava minst tio tjänstår — kunna vid avgång ur tjänsten efter uppnådd ålder av 55 år förklaras berättigade att erhålla pension till avkortat belopp i förhållande till tjänstårens antal, dock minst 550 kronor för första lärarinna och lärarinna i andra lönegraden samt 400 kronor för lärarinna i första lönegraden.

Med hänsyn till de i statsrådsprotokollet anförda skälen har Riksdagen ansett sig böra bifalla ifrågavarande framställning.

7:o) Uti punkt 4 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen besluta, att pensionsunderlaget för rektor och tillförordnad rektor vid folkskoleseminarium skall från och med år 1913 utgöra hela lönen med tillägg av 500 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

8:o) I en till Riksdagen den 25 nästlidna april avlåten proposition, nr 292, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen

dels att godkänna följande ändringar och tillägg till de genom nådiga kungörelsen den 18 september 1908 fastställda grunder för pensionering av äldre barnmorskor:

Barnmorska, som vunnit inträde i barnmorskornas pensionsanstalt i enlighet med bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 18 september 1908 angående rätt till pension för äldre barnmorskor, berättigas kvarstå i pensionsanstalten, oaktat hon icke längre innehar sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som medfört tillträde till anstalten. Föreskrivna inbetalningar till pensionsanstalten må i sådant fall av barnmorskan själv fullgöras.

Rätt att komma i åtnjutande av pension må av pensionsanstaltens styrelse kunna tillerkännas barnmorska, oaktat hon icke i 12 år haft

sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som medfört tillträde till pensionsanstalten.

I händelse barnmorska genom obotlig sjukdom eller vanförhet blivit urståndsatt att utöva barnmorskeyrket, må pensionsanstaltens styrelse medgiva sådan barnmorska rätt till pension, även om hon icke uppnått en levnadsålder av 65 år.

Statens kostnad för pensioneringen av ifrågavarande barnmorskor må icke till följd av dessa bestämmelser överstiga den, som skulle å staten belöpa, därest bestämmelserna i ovannämnda kungörelse tillämpats oförändrade; dock att, i händelse barnmorska av anledning, som nyss nämnts, erhåller pension före 65 års ålder, till sådan barnmorskas pensionering må redan från den tidigare pensionsåldern från statsverket utgå pensionsbidrag av samma storlek, som enligt andra punkten av 1908 års kungörelse skolat utgå vid pensionering efter uppnådda 65 år. Det ankommer på pensionsanstaltens styrelse att i anledning härav meddela erforderliga föreskrifter;

dels ock, under förutsättning att detta förslag godkännes, medgiva, att samma bestämmelser må få tillämpas på de äldre barnmorskor, som enligt 1908 års kungörelse varit delägare i pensionsanstalten, men under tiden från och med år 1911 lämnat sin anställning utan rätt till pension.

Då de förhållanden, som föranlett Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, synas Riksdagen synnerligen behjärtansvärda och vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit nära ansluter sig till bestämmelserna i det senaste reglementet för barnmorskornas pensionering av den 30 december 1910, har Riksdagen, som icke haft något att anmärka mot Eders Kungl. Maj:ts framställning, bifallit densamma.

9:o) I punkterna 5 och 6 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 under riksstatens tionde huvudtitel bevilja dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett anslag å 31,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har å extra stat för år 1914 under riksstatens tionde huvudtitel beviljat dels till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag å 31,000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett anslag å 31,000 kronor.

10:o) I en till Riksdagen den 24 sistlidna januari avlåten proposition, nr 91, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgiva sådan ändring av § 17 mom. 1 i det för folkskollärarnas pensionsinrättning gällande reglementet, att såsom tjänstår för rätt till pension från nämnda inrättning må få räknas icke blott den tid, under vilken lärare såsom ordinarie bestritt lärarbeställning vid folkskola, utan även den tid utöver fem år, som han varit anställd med full tjänstgöring vid någon till den allmänna folkundervisningen hörande skola.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, har Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition vunnit Riksdagens bifall.

11:o) I punkt 7 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att godkänna det tillägg till de av Riksdagen år 1911 antagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av de i ny stat för folkskollärarnas pensionsinrättning upptagna avlöningsförmånerna, att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen godkänt det tillägg till de av Riksdagen år 1911 antagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av de i ny stat för folkskollärarnas pensionsinrättning upptagna avlöningsförmånerna, att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar.

12:o) I punkt 8 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels medgiva, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behövande folkskollärare och folkskollärarinnor, vilka före år 1907 erhållit avsked med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1914 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 600 kronor, dels ock för ändamålet anvisa på extra stat under tionde huvudtiteln för år 1914 ett belopp av 36,637 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och har förty dels medgivit, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, äldre behövande folkskollärare och folkskollärarinnor, vilka före år 1907 erhållit avsked

med pension från folkskollärarnas pensionsinrättning, må för år 1914 tillerkännas understöd till så stort belopp, att detsamma tillsammans med pensionsbeloppet uppgår till 600 kronor, dels ock för ändamålet anvisat på extra stat under tionde huvudtiteln för år 1914 ett belopp av 36,637 kronor.

13:o) Uti punkt 9 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för bestridande av de extra pensionsavgifter, vilka på grund av § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd av de av 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, bevilja på extra stat för år 1914 under riksstatsens tionde huvudtitel ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har Riksdagen för bestridande av de extra pensionsavgifter, vilka på grund av § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd av de av 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, beviljat på extra stat för år 1914 under riksstatsens tionde huvudtitel ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

14:o) I en till Riksdagen den 7 mars innevarande år avlåten proposition, nr 145, har Eders Kungl. Maj:t, under återropande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen

dels medgiva, att för andrelärartjänsten vid statens uppfostringsanstalt å Bona må från och med år 1914 vinnas delaktighet i folkskollärarnas pensionsinrättning så som vore andre läraren innehavare av ordinarie folkskollärartjänst,

dels bestämma,

att med delaktigheten i pensionsinrättningen skall följa skyldighet att inträda såsom delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa,

att behöriga pensionsavgifter skola inom föreskrivna tider av uppfostringsanstaltens styrelse insändas till pensionsanstalterna, med rätt för styrelsen att från anslag, som beviljats eller komma att beviljas till kost och beklädnad åt eleverna m. m., bestrida den avgift till pensionsinrättningen, som motsvarar vad skoldistrikt är skyldigt att gälda såsom pensionsavgift för lärartjänst, samt att genom avdrag å andre lärarens avlöning uttaga återstående avgift till pensionsinrättning ävensom avgiften till änke- och pupillkassan, samt

att genom styrelsens försorg vederbörliga årsuppgifter skola i föreskriven ordning ingivas till pensionsinrättningens direktion,

dels ock ytterligare medgiva,

att andre lärare vid uppfostringsanstalten må under den tid, delaktighet för tjänsten äger rum i nämnda pensionsanstalter, beräkna tjänstår för pension såsom folkskollärare för den tid, han varit andre lärare vid anstalten,

att nuvarande andre läraren vid anstalten Simon Gustavsson må beräkna tjänstår för pension från den 19 oktober 1906, under villkor att behöriga pensionsavgifter för tiden från och med år 1907 för och av honom erläggas till pensionsanstalterna, därvid den avgift till pensionsinrättningen, som motsvarar vad skoldistrikt skall gälda såsom pensionsavgift för lärartjänst, må bestridas från nämnda anslag till elevernas kost och beklädnad m. m., samt

att tjänstgöring såsom andre lärare vid anstalten må anses lika med tjänstgöring såsom ordinarie lärare vid folkskola såväl i avseende å rätt för sådan lärare att efter viss tids tjänstgöring komma i åtnjutande av ålderstillägg som i avseende å rätt för skoldistrikt att erhålla statsbidrag för hans avlönande.

Uppfostringsanstalten å Bona har, såsom av det i ärendet åberopade statsrådsprotokollet framgår, varit i verksamhet från och med år 1905 och har Riksdagen ansett, att i avvaktan på erfarenhet huru anstalten bäst borde organiseras hela personalen borde anställas å extra stat. Denna personal saknar alltså pensionsrätt. Framställning har nu gjorts, att andre läraren vid skolan, vilken enligt gällande stadga för anstalten skall äga folkskollärares kompetens, skall bliva delaktig i folkskollärarnas pensionsinrättning. Andre lärartjänsten är, såsom i propositionen framhålles, avsedd att besättas med en folkskollärare, vilken såsom sådan är delaktig i folkskollärarnas pensionsinrättning. Då det med hänsyn till det ansträngande arbete, som åligger andre läraren, icke torde anses lämpligt, att han kvarstannar på platsen till mera framskriden ålder och han sålunda kommer att övergå till folkskollärartjänst, synes det vara riktigt att, på sätt i åtskilliga likartade fall ägt rum, medgiva andre läraren rätt att tillhöra folkskollärarnas pensionsinrättning även under den längre eller kortare tid hans anställning vid Bona varar. Det torde även få anses vara befogat, att såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit, vid andre lärares övergång till folkskollärartjänst, tjänstetiden vid Bona tillgodoräknas honom i avlönings- och pensionshänseende.

Någon höjning av de i statsrådsprotokollet omförmälda anslagen lärer icke behöva ifrågakomma i följd av den nu föreslagna åtgärden.

Åberopande vad sålunda anförts får Riksdagen meddela, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition vunnit Riksdagens bifall.

15:o) I en till Riksdagen den 24 januari innevarande år avlåten proposition, nr 90, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels förklara, att vad § 10 i reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt innehåller därom, att åtnjutet tillskott av allmänna medel till befattningshavares avlönande utgör villkor för rätt till tjänstårsberäkning för erhållande av understöd från anstalten, skall upphöra att gälla,

dels ock medgiva,

att rätt till inträde i småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt må kunna beviljas lärare eller lärarinnor vid av enskilda underhållna skolor, vilka tjäna samma ändamål som med statsmedel understödda och i reglementet för anstalten omförmälda till den allmänna folkundervisningen hörande skolor, samt

att rätt till tjänstårsberäkning för erhållande av understöd från anstalten må kunna tilldelas lärare eller lärarinna för vid skola av nämnda slag fullgjord tjänstgöring,

i båda fallen efter Eders Kungl. Maj:ts prövning och på de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmas.

Med hänsyn till utredningen i ämnet har Riksdagen ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts framställning och förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

16:o) I en till Riksdagen den 21 februari innevarande år avlåten proposition nr 96 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att

dels besluta,

att det högsta belopp, för vilket dövstumskoldistrikt på i övrigt stadgade villkor må kunna vinna delaktighet i dövstumslärarnas pensionsanstalt för vid distriktets skolor inrättad ordinarie tjänst, som i § 1 av det för anstalten gällande reglementet avses, skall utgöra, för föreståndartjänst 4,500 kronor, för lärartjänst 3,000 kronor och för lärarinnetjänst 2,000 kronor, samt

att för föreståndare, som icke innehar de för erhållande av föreståndarpension i §§ 8, 9 och 10 av berörda reglemente bestämda, respek-

tive 10, 8 och 5 tjänståren såsom föreståndare, pensionen skall beräknas så, att för varje tjänstår såsom föreståndare, som brister i det för vart fall bestämda antalet sådana år, avdrages från det belopp, vilket skulle utgått vid fullt antal tjänstår, respektive $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{8}$ och $\frac{1}{5}$ av skillnaden mellan nämnda belopp och motsvarande lärarpension;

dels föreskriva, att för rätt till hel pension vid avgång från tjänst skall för föreståndare och lärare vid de av staten understödda folkhögskolorna och därmed förenade lantmannaskolorna samt vid de fristående, statsunderstödda lantmannaskolorna fordras att hava uppnått 60 års ålder samt räkna 30 tjänstår, varav för föreståndare minst 10 tjänstår såsom sådan;

dels medgiva, att i samband med utfärdandet av nytt reglemente för dövstumlärares pensionsanstalt, i vilket upptagas de föreskrifter, som genom särskilda kungl. kungörelser meddelats beträffande vissa pensionsanstaltens delägare, måtte få vidtagas sådana förändringar i avfattningen av de utav Riksdagen godkända grunderna för anstaltens inrättande och för nämnda delägars rätt till inträde däri, vilka för sådant ändamål må vara erforderliga;

dels ock för beredande åt lärarpersonalen vid dövstumskolorna av förhöjda delaktighetsbelopp i folkskollärares änke- och pupillkassa öka det såsom bidrag till nämnda kassa å riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget från dess nuvarande belopp, 73,035 kronor, med 690 kronor till 73,725 kronor.

Sedan 1905 års Riksdag beslutit upprättande av en pensionsanstalt för beredande av pension åt lärarpersonalen vid de i enlighet med lagen om dövstumundervisningen den 31 maj 1889 inrättade dövstumskolorna i riket, samt Riksdagen medgivit, att samma personal ägde vinna delaktighet i folkskollärares änke- och pupillkassa, utfärdades den 30 augusti 1905 reglemente för pensionsanstalten, och trädde densamma, under förvaltning av direktionen över folkskollärares pensionsinrättning, i verksamhet från och med år 1906. Sedermera hava, enligt Riksdagens vid olika tillfällen fattade beslut, lärarkårerna vid vissa andra läroanstalter, bland dem folkhögskollärarna, beviljats rätt till inträde i pensionsanstalten.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition avser till en början förbättring av dövstumlärares pensioneringsvillkor, och i sådant avseende föreslås en höjning av gällande högsta belopp för delaktighet. Härigenom komme den övre gränsen för delaktighetsbeloppen att höjas, för föreståndartjänst från 4,000 kronor till 4,500 kronor, för lärartjänst

från 2,000 kronor till 3,000 kronor och för lärarinnetjänst från 1,600 kronor till 2,000 kronor.

I likhet med departementschefen finner Riksdagen en förbättring av dövstumslärarpersonalens pensioneringsförhållanden befogad, och har Riksdagen på de i statsrådsprotokollet anförda grunder ansett sig böra bifalla framställningen.

Propositionen avser vidare viss ändring i bestämmelserna rörande föreståndares rätt till pension i de fall, då eljest pensionsberättigad föreståndare icke innehar det bestämda antalet tjänstår såsom sådan. I detta avseende har i enlighet med statskontorets mening föreslagits en avkortad pension, beräknad efter vissa närmare angivna grunder.

Riksdagen ansluter sig även härutinnan till det kungliga förslaget.

Såsom förut omnämnts, äga folkhögskollärarna rätt till delaktighet i dövstumskollärarnas pensionsanstalt. Villkoren för sådan delaktighet äro i huvudsak desamma för de båda grupperna, dock att folkhögskollärare för rätt till hel pension måste hava uppnått 65 levnadsår, under det motsvarande åldersgräns för dövstumslärare endast är 60 år. För båda grupperna kräves en tjänstålder av 30 år.

Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att pensionsåldern för lärare vid folkhögskolor och därmed förenade lantmannaskolor samt i sammanhang därmed lärarna vid de fristående, statsunderstödda lantmannaskolorna måtte likställas med pensionsåldern för dövstumskollärarna.

Riksdagen har icke heller funnit något att erinra mot framställningen i denna del.

På sätt departementschefen erinrat, har 1905 års Riksdag, i sammanhang med beslutet om pensionsanstaltens inrättande, i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag godkänt ordalydelsen av de för anstalten gällande grunderna.

Eders Kungl. Maj:t har nu ansett nödigt, att nytt reglemente utfärdas för pensionsanstalten, i vilket böra införas dels de nu föreslagna förändringarna, dels ock alla de för de olika delägargrupperna gällande bestämmelserna, och har Eders Kungl. Maj:t begärt Riksdagens medgivande att i det nya reglementet få vidtaga erforderliga ändringar i de av Riksdagen godkända grunderna för pensionsanstaltens inrättande m. m. Då härmed icke torde avses annat än förändringar av rent redaktionell natur, har Riksdagen ansett sig böra lämna Eders Kungl. Maj:t ett dylikt medgivande.

Vad slutligen angår de kostnader, som äro förenade med förslaget om höjning av dövstumslärarpersonalens delaktighetsbelopp i folkskollärarnas änke- och pupillkassa, föreslår Eders Kungl. Maj:t, att det

såsom bidrag till nämnda kassa å tionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslaget höjes från dess nuvarande belopp, 73,035 kronor, med 690 kronor till 73,725 kronor.

Riksdagen har funnit sig böra bifalla den sålunda föreslagna höjningen.

Åberopande vad sålunda anförts, får Riksdagen meddela, att Riksdagen

dels beslutit,

att det högsta belopp, för vilket dövstumskoldistrikt på i övrigt stadgade villkor må kunna vinna delaktighet i dövstumslärarnas pensionsanstalt för vid distriktets skolor inrättad ordinarie tjänst, som i § 1 av det för anstalten gällande reglementet avses, skall utgöra, för föreståndartjänst 4,500 kronor, för lärartjänst 3,000 kronor och för lärarinetjänst 2,000 kronor, samt

att för föreståndare, som icke innehar de för erhållande av föreståndarpension i §§ 8, 9 och 10 av berörda reglemente bestämda, respektive 10, 8 och 5 tjänståren såsom föreståndare, pensionen skall beräknas så, att för varje tjänstår såsom föreståndare, som brister i det för vart fall bestämda antalet sådana år, avdrages från det belopp, vilket skulle utgått vid fullt antal tjänstår, respektive $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{8}$ och $\frac{1}{5}$ av skillnaden mellan nämnda belopp och motsvarande lärarpension;

dels föreskrivit, att för rätt till hel pension vid avgång från tjänst skall för föreståndare och lärare vid de av staten understödda folkhögskolorna och därmed förenade lantmannaskolorna samt vid de fristående, statsunderstödda lantmannaskolorna fordras att hava uppnått 60 års ålder samt räkna 30 tjänstår, varav för föreståndare minst 10 tjänstår såsom sådan;

dels medgivit, att i samband med utfärdandet av nytt reglemente för dövstumslärarnas pensionsanstalt, i vilket upptagas de föreskrifter, som genom särskilda kungl. kungörelser meddelats beträffande vissa pensionsanstaltens delägare, måtte få vidtagas sådana redaktionella förändringar i avfattningen av de utav Riksdagen godkända grunderna för anstaltens inrättande och för nämnda delägares rätt till inträde däri, vilka för sådant ändamål må vara erforderliga;

dels ock för beredande åt lärarpersonalen vid dövstumskolorna av förhöjda delaktighetsbelopp i folkskollärarnas änke- och pupillkassa ökat det såsom bidrag till nämnda kassa å riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget från dess nuvarande belopp, 73,035 kronor, med 690 kronor till 73,725 kronor.

17:o) I punkt 10 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å extra stat under tionde huvudtiteln för år 1914 uppföra ett förslagsanslag av 3,600 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande kronor 500, eller ock under år 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande förslag, har alltså å extra stat under tionde huvudtiteln för år 1914 uppfört ett förslagsanslag av 3,600 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp, understigande 500 kronor, eller ock under år 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänst innehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor.

B. **Det militära pensionsväsendet.**

18:o) I punkterna 11 och 12 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels att höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 120,729 kronor, med 723 kronor till 121,452 kronor, dels ock att till förstärkande av det i 1913 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 723 kronor.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen dels höjt det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 120,729 kronor, med 723 kronor till 121,452 kronor, dels ock till förstärkande av det i 1913 års

riksstat för samma ändamål uppförda anslag å extra stat för år 1914 anvisat ett belopp av 723 kronor.

19:o) I punkterna 13 och 14 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1914 bevilja dels ett förslagsanslag av 3,000,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående, dels ock ett förslagsanslag av 23,200 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har Riksdagen under riksstatens tionde huvudtitel å extra stat för år 1914 beviljat

dels ett förslagsanslag av 3,000,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående,

dels ock ett förslagsanslag av 23,200 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder.

20:o) Uti punkt 15 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att under tionde huvudtiteln å extra stat för år 1914 anvisa ett anslag av 1,812 kronor för utdelande av tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare under villkor: att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt att understödet för envar bestämmes till sådant belopp, att det, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till 300 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har under tionde huvudtiteln å extra stat

för år 1914 anvisat ett anslag av 1,812 kronor för utdelande av tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet för envar bestämmes till sådant belopp, att det, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till trehundra kronor.

21:o) I en till Riksdagen den 7 mars 1913 avlåten proposition, nr 144, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen godkänna följande tillägg till nu gällande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staten för ordinarie tjänstemän och vaktmästare vid flottans pensionskassa upptagna löneförmåner, nämligen:

att vaktmästaren må årligen, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjuta semester under 15 dagar,

att tjänstgöringspenningar få av befattningshavare uppbäras under den tid, han åtnjuter semester, samt

att vid beräkning av tidpunkten för inträdande av avlöningsförhöjning genom ålderstillägg icke må föras befattningshavare till last den tid, han åtnjuter semester.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågakvarande framställning och har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

22:o) I punkterna 16 och 17 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels att höja det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 26,000 kronor, med 100 kronor till 26,100 kronor, dels ock att, till förstärkande av det i 1913 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag, å extra stat för år 1914 anvisa ett belopp av 100 kronor.

Med biträdande av Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har Riksdagen dels höjt det under riksstatens tionde huvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till flottans pensionskassas gratialfond, nu 26,000 kronor, med 100 kronor till 26,100 kronor, dels ock, till förstärkande av det i 1913 års riksstat för samma ändamål uppförda anslag, å extra stat för å 1914 anvisat ett belopp av 100 kronor.

23:o) Uti punkt 18 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Norrlands

1:a båtsmanskompani *Olof Hillfors* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag och har alltså medgivit, att förre båtsmannen vid Norrlands 1:a båtsmanskompani *Olof Hillfors* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

24:o) Uti en till Riksdagen den 24 januari innevarande år avlåten proposition, nr 56, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Norrlands 1:a båtsmanskompani nr 130 *Lars Erik Renström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har Riksdagen medgivit, att förre båtsmannen vid Norrlands 1:a båtsmanskompani nr 130 *Lars Erik Renström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 24 januari innevarande år avlåten proposition, nr 57, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Roslags 2:dra båtsmanskompani nr 65 *Matts Fredriksson Söderman* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har Riksdagen medgivit, att förre båtsmannen vid Roslags 2:dra båtsmanskompani nr 65 *Matts Fredriksson Söderman* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

26:o) I en till Riksdagen den 7 februari 1913 avlåten proposition, nr 72, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Norrlands 2:dra båtsmanskompani nr 31 *Lars Erik Jonsson Bohjort Setterström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot ifrågavarande proposition, har Riksdagen medgivit, att förre båtsmannen vid Norrlands 2:dra båtsmanskompani nr 31 *Lars Erik Jonsson Bohjort Setterström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

27:o) I en till Riksdagen den 7 nästlidne mars avlåten proposition, nr 128, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för nämnda dag föreslagit Riksdagen medgiva, att förre båtsmannen vid Västergötlands båtsmanskompani nr 1 *Martin Svensson Hellström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

Riksdagen har med bifall till ifrågavarande framställning medgivit, att förre båtsmannen vid Västergötlands båtsmanskompani nr 1 *Martin Svensson Hellström* må tilldelas pension såsom hade han tjänat i tjugu år från tjugu års ålder räknat.

28:o) Uti en till Riksdagen den 25 februari innevarande år avlåten proposition, nr 107, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1914 under tionde huvudtiteln uppföra ett förslagsanslag av 24,230 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare vid marinen, vilka pensionerats enligt bestämmelser, äldre än de, som meddelats genom kungl. kungörelsen den 25 november 1910, under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet bestämmes för den, som, utan att erhålla invalidunderhåll, i pension från flottans pensionskassa uppbär mindre än 200 kronor årligen, till det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen tillsammans skola uppgå till 300 kronor, för den, som i sådan pension eller i dylik pension jämte invalidunderhåll åtnjuter tillhoppa från och med 200 till och med 307 kronor årligen, till 100 kronor samt för den, som i sådan pension bekommer 400 kronor eller 500 kronor årligen, till 50 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot förevarande framställning och alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

C. Allmänna indragningsstaten.

29:o) I punkt 19 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att kamreraren vid centralfängelset i Malmö *Ernst Mauritz Dahlin* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 70 års ålder avgår från tjänsten, under

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 14 saml. 10 häft. (Nr 10.)

sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten, utöver den pension, vartill han enligt gällande bestämmelser finnes berättigad, en årlig tilläggs pension av 1,200 kronor.

Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit har Riksdagen medgivit, att kamreraren vid centralfängelset i Malmö Ernst Mauritz Dahlin må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 70 års ålder avgår från tjänsten, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten, utöver den pension, vartill han enligt gällande bestämmelser finnes berättigad, en årlig tilläggs pension av ettusentvåhundra kronor.

30:o) Uti punkt 20 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, *dels* att föreståndaren vid kronohäktet i Ängelholm *Sven Engdahl* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 65 års ålder avgår ur fängvårdens tjänst, under sin återstående livstid åtnjuta, utöver den pension, vartill han finnes berättigad såsom ordinarie överkonstapel, en årlig tilläggs pension från allmänna indragningsstaten å sådant belopp, att tilläggs pensionen tillsammans med överkonstapels pensionen uppgår till 1,000 kronor för år, *dels ock* att föreståndaren vid kronohäktet i Skellefteå *Carl Herman Engelbrekt Bäckström* må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin befattning, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av 900 kronor.

Riksdagen har med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag medgivit, *dels* att föreståndaren vid kronohäktet i Ängelholm *Sven Engdahl* må från och med månaden näst efter den, varunder han efter uppnådda 65 års ålder avgår ur fängvårdens tjänst, under sin återstående livstid åtnjuta, utöver den pension, vartill han finnes berättigad såsom ordinarie överkonstapel, en årlig tilläggs pension från allmänna indragningsstaten å sådant belopp, att tilläggs pensionen tillsammans med överkonstapels pensionen uppgår till ettusen kronor för år, *dels ock* att föreståndaren vid kronohäktet i Skellefteå *Carl Herman Engelbrekt Bäckström* må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller avsked från sin befattning, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av niohundra kronor.

31:o) I punkt 21 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att extra överkonstapeln vid centralfängelset i Malmö *Nils Jönsson* må från och med månaden näst efter

den, varunder hans anställning upphör, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av 500 kronor.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, har medgivit, att extra överkonstapeln vid centralfängelset i Malmö Nils Jönsson må från och med månaden näst efter den, varunder hans anställning upphör, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av femhundra kronor.

32:o) Uti punkt 22 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att kokerskan och extra vaktfrun vid kronohäktet i Ängelholm *Carolina Engdahl*, kokerskan vid kronohäktet i Ystad *Nicolina Olivia Ellerström*, kokerskan vid kronohäktet i Sundsvall *Brita Kristina Pettersson*, kokerskan vid kronohäktet i Visby *Charlotta Johanna Eneqvist* samt kokerskan och extra vaktfrun vid kronohäktet i Västervik *Augusta Helena Larsson*, må, envar från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning upphör, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten årliga pensioner Carolina Engdahl av 240 kronor, Nicolina Olivia Ellerström av 300 kronor, Brita Kristina Pettersson av 140 kronor, Charlotta Johanna Eneqvist av 180 kronor och Augusta Helena Larsson av 300 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har Riksdagen medgivit, att kokerskan och extra vaktfrun vid kronohäktet i Ängelholm *Carolina Engdahl*, kokerskan vid kronohäktet i Ystad *Nicolina Olivia Ellerström*, kokerskan vid kronohäktet i Sundsvall *Brita Kristina Pettersson*, kokerskan vid kronohäktet i Visby *Charlotta Johanna Eneqvist* samt kokerskan och extra vaktfrun vid kronohäktet i Västervik *Augusta Helena Larsson* må, envar från och med månaden näst efter den, varunder hennes anställning upphör, under sin återstående livstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten årliga pensioner, Carolina Engdahl av tvåhundrafyrtio kronor, Nicolina Olivia Ellerström av trehundra kronor, Brita Kristina Pettersson av etthundrafyrtio kronor, Charlotta Johanna Eneqvist av etthundraåttio kronor och Augusta Helena Larsson av trehundra kronor.

33:o) I punkt 23 av tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagits Riksdagen medgiva, att vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö *Andreas Hansson Ferm Almströms änka Betty (Bengta) Almström*, född Bengtsson, må från och med juni månad 1912 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av 160 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, har Riksdagen medgivit, att vaktkonstapeln vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö Andreas Hansson Ferm Almströms änka Betty (Bengta) Almström, född Bengtsson, må från och med juni månad 1912 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension av ethundrasextio kronor.

34:o) I en till Riksdagen den 27 nästlidne mars avlåten proposition nr 131, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att sergeanten av första klassen vid Smålands husarregemente *Claes Erland Fingal Colliander* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande proposition och alltså medgivit, att sergeanten av första klassen vid Smålands husarregemente *Claes Erland Fingal Colliander* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

35:o) I en till Riksdagen den 27 mars 1913 avlåten proposition, nr 132, har Eders Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att sergeanten av första klassen vid Andra livgrenadjärregementet *Nils Georg Boqvist* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgivit, att sergeanten av första klassen vid Andra livgrenadjärregementet *Nils Georg Boqvist* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

36:o) I en till Riksdagen den 27 nästlidna mars avlåten proposition, nr 133, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, före-

slagit Riksdagen medgiva, att musiksergeanten av första klassen vid Hälsinge regemente, musikdirektören *Carl Anders Clementz* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 900 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning och förty medgivit, att musiksergeanten av första klassen vid Hälsinge regemente, musikdirektören *Carl Anders Clementz* må under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av niohundra kronor att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avsked från tjänsten varder honom beviljat.

37:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att förre distinktionskorpralen *C. G. Palmér* från Växjö måtte från och med innevarande år å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid bekomma en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte *Palmér* tillkommande understöd från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till trehundra (300) kronor».

I samma ämne har i en annan inom Riksdagen väckt motion hemställts, »att Riksdagen ville åt f. d. volontärdistinktionskorpralen *Carl Gustaf Palmér* från Växjö bevilja en årlig pension av trehundra kronor att utgå från 1914 års början på allmän indragningsstat under hans återstående livstid».

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att distinktionskorpralen *Palmér* under sin tjänstgöring ådragit sig lungsot, vilken sjukdom gjort honom oförmögen till militärtjänst och högst väsentligt nedsatt hans arbetsförmåga. Enligt Riksdagens mening föreligga här synnerligen ömmande omständigheter och torde det därför få anses vara billigt, att från statens sida beredes honom något större understöd än han för närvarande åtnjuter från Vadstena krigsmanshuskassa. Detta senare utgår, enligt vad upplyst blivit, med 97 kronor. Därest förordningen den 18 juni 1909 angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militär tjänstgöring, varit tillämplig, skulle *Palmér* sannolikt varit berättigad till en ersättning av minst 225 kronor. Under sådana förhållanden har Riksdagen ansett lämpligt att, på sätt i förstnämnda motion föreslagits och förut i liknande fall ägt rum, pensionen bestämes till sådant belopp, att densamma jämte *Palmér* tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 300 kronor.

Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motioner medgivit, att förre distinktionskorpralen *Carl Gustaf Palmér* från Växjö må från och

med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till trehundra kronor.

38:o) I punkt 24 av tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att skrivbiträdet i arméförvaltningen *Louise Albertina Aurora Mertens* må under sin återstående livstid från och med månaden näst efter den, varunder hon upphör med sin anställning i ämbetsverket, åtnjuta en årlig pension av 600 kronor från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har medgivit, att skrivbiträdet i arméförvaltningen *Louise Aurora Albertina Mertens* må under sin återstående livstid från och med månaden näst efter den, varunder hon upphör med sin anställning i ämbetsverket, åtnjuta en årlig pension av sexhundra kronor från allmänna indragningsstaten.

39:o) I punkt 25 av tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att adjutanten vid överkommendantsexpeditionen i Stockholm, kaptenen i armén *Georg Conradi* må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller entledigande från adjutantsbefattningen, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension till belopp av 900 kronor å allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och har alltså medgivit, att adjutanten vid överkommendantsexpeditionen i Stockholm, kaptenen i armén *Georg Conradi* må från och med månaden näst efter den, varunder han erhåller entledigande från adjutantsbefattningen, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension till belopp av niohundra kronor å allmänna indragningsstaten.

40:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 27 mars innevarande år avlåten proposition, nr 130, föreslagit Riksdagen medgiva, att fortifikationskassören och redogöraren *Herman Fredrik Wilhelm Geete* må från och med månaden näst efter den, i vilken han erhåller avsked från innehavande beställning, under sin återstående livstid komma i åtnjutande av, utöver honom författningsenligt tillkommande pension från arméns pensionskassa, en ytterligare pension av 400 kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts

förevarande förslag, har Riksdagen medgivit, att fortifikationskassören och redogöraren Herman Fredrik Wilhelm Geete må från och med månadens näst efter den, i vilken han erhåller avsked från innehavande beställning, under sin återstående livstid komma i åtnjutande av, utöver honom författningsenligt tillkommande pension från arméns pensionskassa, en ytterligare pension av fyrahundra kronor årligen från allmänna indragningsstaten.

41:o) Uti punkt 26 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att t. f. verkmästaren vid fortifikationen *Jöns Petter Persson* må från och med november 1913 åtnjuta en årlig pension av 1,000 kronor från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att t. f. verkmästaren vid fortifikationen *Jöns Petter Persson* må från och med november 1913 åtnjuta en årlig pension av ettusen kronor från allmänna indragningsstaten.

42:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, »att Riksdagen måtte besluta tilldela förre artilleristen och föreståndaren för numera Boden-Karlsborgs artilleriregementes skräddareverkstad *Per Johan Holmqvist* i Oxlagården Gråshult av Mölltorps församling en årlig pension av 300 kronor att utgå från och med 1914».

I likhet med motionären anser även Riksdagen billigheten fordra, att något understöd från statens sida beviljas *Holmqvist*, vilken på grund av sjuklighet synes vara urständsat att förtjäna sitt uppehälle. Mot det i sådant avseende föreslagna beloppet, 300 kronor från nästkommande års början, har Riksdagen icke haft något att erinra, och har Riksdagen ansett pensionen böra utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har sålunda, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre artilleristen och föreståndaren för Boden-Karlsborgs artilleriregementes skräddareverkstad *Per Johan Holmqvist* från Mölltorps församling må från och med år 1914 å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

43:o) I en till Riksdagen den 18 nästlidna april avlåten proposition, nr 249, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att skrädderiföreståndaren *Samuel Jonasson* må under sin återstående livstid uppbära en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp av

600 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder hans arbete å Bohusläns regementes skrädderverkstad kommer att upphöra.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har Riksdagen medgivit, att skrädderiföreståndaren Samuel Jonasson må under sin återstående livstid uppbära en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp av sexhundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, varunder hans arbete å Bohusläns regementes skrädderverkstad kommer att upphöra.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 4 innevarande april avlåten proposition, nr 179, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja tygarbetarna *August Johansson* och *Lars Johan Svensson Ahl* en årlig pension av trehundra kronor vardera samt tygarbetaren *Lars Gustafsson* en årlig pension av femhundra kronor, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigats från sin anställning vid tygstationen å Karlsborg.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har Riksdagen ansett sig böra bifalla framställningen, såvitt den avser Johansson och Ahl.

Beträffande härefter den åt Gustafsson föreslagna pensionen, framgår av statsrådsprotokollet, att Gustafsson från Vadstena krigsmanshuskassa årligen uppbär ett gratial till belopp av 24 kronor. Enligt vad Riksdagen från arméförvaltningens civila departement inhämtat, äger Gustafsson härjämte att jämlikt kungörelsen den 6 augusti 1909 åtnjuta förhöjning i nämnda gratial med 25 kronor.

Riksdagen har under sådana förhållanden ansett sig endast på det sätt böra biträda framställningen, att, såsom i åtskilliga liknande fall ägt rum, pensionen för Gustafsson bestämmes till sådant belopp, att densamma jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 500 kronor.

Riksdagen har alltså å allmänna indragningsstaten beviljat

a) tygarbetarne August Johansson och Lars Johan Svensson Ahl en årlig pension av trehundra kronor vardera, att utgå för var och en från och med månaden näst efter den, under vilken han entledigats från sin anställning vid tygstationen å Karlsborg; och

b) tygarbetaren Lars Gustafsson en årlig pension till så stort belopp, att densamma jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till femhundra kronor, att utgå från och med

månaden näst efter den, under vilken han entledigats från sin anställning vid tygstationen å Karlsborg.

45:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte besluta, att före detta tygarbetaren och maskinisten vid Karlsborgs tygstation *Johan Fredrik Johansson* måtte från och med år 1913 å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av femhundra kronor».

Riksdagen har bifallit den i ämnet väckta motionen.

46:o) I en till Riksdagen den 4 nästlidna april avlåten proposition, nr 178, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att förre maskinisten *Johan August Samuelsson Frisk* må från och med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till sådant belopp, att detsamma jämte Frisk tillkommande gratial, 73 kronor, från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till 300 kronor, eller alltså 227 kronor.

Då det Frisk tillkommande gratialet från Vadstena krigsmanshuskassa, vilket för närvarande utgår med 73 kronor, möjligen kan komma att höjas, har Riksdagen, i överensstämmelse med vad förut i liknande fall ägt rum, ansett pensionen böra bestämmas endast till sådant belopp, att densamma jämte Frisk tillkommande gratial från krigsmanshuskassan uppgår till 300 kronor.

Riksdagen, som för övrigt icke haft något att erinra mot förvarande framställning, har alltså medgivit, att förre maskinisten *Johan August Samuelsson Frisk* må från och med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till sådant belopp, att densamma jämte Frisk tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till trehundra kronor.

47:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 27 mars 1913 avlåten proposition, nr 134, föreslagit Riksdagen medgiva, att stenarbetaren *Johan August Engberg* må erhålla en årlig pension av 300 kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med månaden näst efter den, då han upphör att vara anställd vid kronans arbeten.

Ehuru Riksdagen på grund av Engbergs jämförelsevis ringa ålder och innehållet i det återopade läkarintyget hyst tvekan för att biträda ifrågavarande proposition, har Riksdagen likväl med hänsyn till hans

långa tjänstetid samt de ömmande omständigheter, som föreligga, ansett sig böra bifalla framställningen.

Riksdagen har alltså medgivit, att stenarbetaren Johan August Engberg må erhålla en årlig pension av trehundra kronor å allmänna indragningsstaten att utgå från och med månaden näst efter den, då han upphör att vara anställd vid kronans arbeten.

48:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, att »Riksdagen måtte tillerkänna förre fortifikationsarbetaren *Erik Larsson* från Bankebolet av Ransbergs församling från allmänna indragningsstaten en årlig pension av 300 kronor att beräknas utgå från och med 1913».

Med hänsyn till vad arméförvaltningens fortifikationsdepartement i ett i ärendet avgivet yttrande anfört, har Riksdagen ansett sig böra bevilja Larsson en pension av 300 kronor från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har förty, med bifall till förevarande motion, medgivit, att förre fortifikationsarbetaren Erik Larsson från Bankebolet i Ransbergs församling må från och med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

49:o) I en till Riksdagen den 18 nästlidna april avlåten proposition, nr 256, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen närlagt utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att förre fortifikationsarbetaren *Anders Gustav Johansson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av 300 kronor att utgå från och med innevarande år.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning och alltså medgivit, att förre fortifikationsarbetaren Anders Gustav Johansson må å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av trehundra kronor att utgå från och med innevarande år.

50:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte tillerkänna f. d. fästningsbyggnadsarbetaren muraren *P. J. Danielsson* i Kalmar en årlig pension av 300 kronor att utgå från och med år 1913 under hans återstående livstid».

Riksdagen har medgivit, att f. d. fästningsbyggnadsarbetaren, muraren P. J. Danielsson i Kalmar må från och med år 1913 under sin

återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av tvåhundra kronor.

51:o) I punkt 27 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att förre 1:a klass sjömannen vid 1:a ekonomikompaniet nr 1 *Carl Ernst Anderson* må under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp, som för tiden från och med november månad 1911 till och med utgången av år 1913 skall utgöra 300 kronor samt därefter 195 kronor, allt för år räknat.

Riksdagen, som icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har medgivit, att förre 1:a klass sjömannen vid 1:a ekonomikompaniet nr 1 *Carl Ernst Anderson* må under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp, som för tiden från och med november månad 1911 till och med utgången av år 1913 skall utgöra trehundra kronor samt därefter etthundranittiofem kronor, allt för år räknat.

52:o) I punkt 28 av tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att förre 3:e klass kustartilleristen *Oskar Henrik Berg* må utöver honom från flottans pensionskassa tillkommande pension å kronor 100 från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av 50 kronor, att utgå från och med dagen näst efter den, då Berg erhållit avsked från krigstjänsten, eller från och med 6 april 1909.

Enligt vad som framgår av statsrådsprotokollet, skulle Berg, därest på honom kunnat tillämpas förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, hava erhållit ett årligt understöd av 225 kronor.

Chefen för kustartilleriet har ock tillstyrkt detta belopp, i det han föreslagit, att Berg måtte erhålla 125 kronor årligen utöver till honom redan utgående pension å 100 kronor.

Riksdagen finner det vara billigt, att i överensstämmelse med föreskrifterna i ovannämnda förordning för Berg beräknas ett årligt understödsbelopp av tillhoppa 225 kronor. Då Berg redan åtnjuter pension från flottans pensionskassa till belopp av 100 kronor, har understödet från allmänna indragningsstaten synts böra bestämmas så, att detsamma jämte nyssnämnda pension uppgår till 225 kronor.

Riksdagen har alltså medgivit, att förre 3:e klass kustartilleristen *Oskar Henrik Berg* må från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd till så stort belopp, att det-

samma jämte Berg tillkommande pension från flottans pensionskassa uppgår till tvåhundraatjugufem kronor, vilket understöd må utgå från och med dagen näst efter den, då Berg erhållit avsked från krigstjänsten, eller från och med den 6 april 1909.

53:o) Uti en till Riksdagen den 24 januari 1913 avlåten proposition, nr 58, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att förre kustartilleristen *Carl Theodor Nilsson* må utöver honom från flottans pensionskassa tillkommande pension å 150 kronor från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av 150 kronor att utgå från och med år 1913.

Med hänsyn till vad departementschefen anfört till stöd för denna framställning, har Riksdagen medgivit, att förre kustartilleristen Carl Theodor Nilsson må utöver honom från flottans pensionskassa tillkommande pension å 150 kronor från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära ett årligt understöd av etthundrafemtio kronor att utgå från och med år 1913.

54:o) Uti en till Riksdagen den 24 januari 1913 avlåten proposition, nr 55, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att ritaren vid sjökarteverket *Oscar Wilhelm Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder avsked från ritarbefattningen varder honom beviljat, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av 2,000 kronor.

Ehuru utskottet i likhet med Eders Kungl. Maj:t icke kunnat undgå att finna det anmärkningsvärt, att Andersson, oaktat hans otjänstbarhet på grund av sjukdom varit ådagalagd, av chefen för sjökarteverket antagits till ordinarie befattningshavare å den av 1912 års Riksdag för nämnda verk fastställda staten, har Riksdagen likväl, med hänsyn till vad i övrigt i detta ärende förekommit, ansett sig böra bifalla propositionen.

Riksdagen har alltså medgivit, att ritaren vid sjökarteverket *Oscar Wilhelm Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder avsked från ritarbefattningen varder honom beviljat, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till belopp av tvåtusen kronor.

55:o) Uti en till Riksdagen den 25 februari 1913 avlåten proposition, nr 106, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt

utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att f. d. föreståndaren för navigationsskolan i Visby *Carl August Häglund*, f. d. lärarna vid navigationsskolan i Karlshamn *Claes Albert Carlström* och *Hans Herman Lindfelt*, f. d. läraren vid navigationsskolan i Gävle *Anders Gustaf Berg*, f. d. läraren vid navigationsskolan i Västervik *Christian Emil Engström* och f. d. läraren vid navigationsskolan i Strömstad *Carl Gustaf Nilsson* må från och med den 1 januari 1913 räknat uppföras å allmänna indragningsstaten, var och en med rätt till samtliga de enligt den intill den 1 augusti 1912 för navigationsskolorna i riket gällande stat för honom utgående avlöningsförmåner samt med skyldighet dels att, i händelse han erhåller annan ordinarie befattning å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, i allo frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understiga eller äro lika med de nya avlöningsförmånerna, samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstiga berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag, dels ock att, när han, kvarstående å indragningsstaten, uppnått 65 levnadsår, åtnöjas med pension å denna stat, motsvarande den del av hans förstberörda avlöningsförmåner, som är att hänföra till lön och ålderstillägg.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

56:o) I en till Riksdagen den 28 sistlidna mars avlåten proposition, nr 162, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva att å allmänna indragningsstaten bevilja länsmannen August Malcolm Agréns änka *Anna Maria Agrén*, född *Sjöholm*, pension till belopp av 260 kronor att utgå årligen från och med år 1913 under hennes återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har Riksdagen medgivit att å allmänna indragningsstaten bevilja länsmannen August Malcolm Agréns änka *Anna Maria Agrén*, född *Sjöholm*, pension till belopp av tvåhundra sextio kronor att utgå årligen från och med år 1913 under hennes återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd.

57:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen ville bevilja förre lantbrevbäraren *Carl Johan Käll*, Källeryds socken, Jönköpings län, ett årligt understöd av 75 kronor att utgå från och med den 1 januari 1913».

Såsom av handlingarna i ärendet framgår, skulle Käll sannolikt komma i åtnjutande av understöd från ett i motionen omförmält anslag å postverkets stat till understöd åt personer, som äro eller varit anställda i postverket eller anlåtats i dess ärenden. Med hänsyn till hans höga ålder och då generalpoststyrelsen i ett i ärendet avgivet utlåtande för sin del tillstyrkt beviljande av det i motionen ifrågasatta understödet, anser Riksdagen dock skäl föreligga att bifalla motionärens framställning; och har understödet synts böra utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre lantbrevbäraren Carl Johan Käll från Källeryds socken må från och med år 1913 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd av sjuttiofem kronor.

58:o) I en till Riksdagen den 19 sistlidna mars avlåten proposition, nr 139, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att extra provinsialläkaren i Herrljunga distrikt medicine licentiaten *Richard Nathanaël Hagelin* må från allmänna indragningsstaten tillerkännas en årlig pension av 1,500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, vari han till följd av Herrljunga extra provinsialläkardistrikts ombildning till ordinarie kan komma att före uppnådda 65 levnadsår avgå från sin befattning.

Med hänsyn till utredningen i ämnet har Riksdagen ansett sig böra bifalla ifrågavarande framställning.

Riksdagen har alltså medgivit, att extra provinsialläkaren i Herrljunga distrikt medicine licentiaten *Richard Nathanaël Hagelin* må från allmänna indragningsstaten tillerkännas en årlig pension av ettusen-femhundra kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, vari han till följd av Herrljunga extra provinsialläkardistrikts ombildning till ordinarie kan komma att före uppnådda 65 levnadsår avgå från sin befattning.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har i en till Riksdagen den 19 mars innevarande år avlåten proposition, nr 140, föreslagit Riksdagen medgiva, att materialförvaltaren vid statens järnvägsbyggnader *Gustav Albert Lindströms* änka *Klara Vilhelmina Gustava Lindström*, född *Karlsson*, må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 juni 1912, så länge hon lever ogift, åtnjuta en årlig pension av 500 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgivit, att materialförvaltaren vid statens järnvägsbygg-

nader Gustav Albert Lindströms änka Klara Vilhelmina Gustava Lindström, född Karlsson, må från allmänna indragningsstaten från och med den 1 juni 1912, så länge hon lever ogift, åtnjuta en årlig pension av femhundra kronor.

60:o) I en till Riksdagen den 19 mars innevarande år avlåten proposition, nr 141, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för nämnda dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att en var av arbetarna *Johannes Johansson, Johan Jansson, Gustaf Möhrling* och *Erik Evald Bergström* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas eller entledigats från anställning vid statens järnvägar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp av 300 kronor, under villkor emellertid, att, därest pensionstagare framdeles skulle erhålla anställning mot avlöning av statsmedel, uppgående till ett för envar beräknat årligt medelinkomstbelopp av 900 kronor eller därutöver, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå samt att, vid sådan avlönings uppbärande i övrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte avlöningen icke uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har Riksdagen bifallit förevarande proposition.

61:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte tillerkänna järnvägsarbetaren *Johan Ludvig Fors* från Boden, Över-Luleå församling, en årlig pension av 300 kronor, att utgå under Fors' återstående livstid».

Av handlingarna i ärendet jämte i övrigt införskaffade upplysningar framgår, att Fors efter långvarig tjänst vid statens järnvägars banavdelning erhållit en gratifikation av 150 kronor att utanordnas, sedan hans anställning vid statens järnvägar upphört. Riksdagen anser, i likhet med statskontoret, som avgivit utlåtande i ämnet, skäl förefinnas för beviljande åt Fors från allmänna indragningsstaten av den föreslagna pensionen. Enligt vad Riksdagen inhämtat, har Fors den 14 april 1913 begärt, att hans anställning vid statens järnvägar måtte få upphöra från och med nämnda dag. Denna anhållan har ock beviljats, med anledning varav gratifikationen samma dag skulle till honom utanordnas. Under sådana förhållanden har Riksdagen ansett pensionen lämpligen böra utgå från och med nästkommande års början.

Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motion, medgivit, att järnvägsarbetaren Johan Ludvig Fors från Boden må från och med år 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

62:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte besluta tilldela änkan *Karolina Jonsson* i Lilla Källtorp i Finnerödja socken av Skaraborgs län ett årligt understöd av 150 kronor att utgå av trafikmedel från och med innevarande år».

Då, på sätt statskontoret i avgivet utlåtande framhållit, särskilt ömmande förhållanden i detta fall föreligga, har Riksdagen ansett sig böra bevilja något understöd åt änkan Jonsson och torde det av motionären i sådant avseende ifrågasatta beloppet få anses vara skäligt. Riksdagen, som icke haft något att erinra mot, att understödet tillerkännes änkan Jonsson från och med innevarande års början, har emellertid ansett detsamma böra utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre arbetsförmannen vid statens järnvägar Jonas Petter Jonssons från Källtorp i Finnerödja socken änka *Karolina Jonsson*, född *Eriksson*, må från och med år 1913 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundrafemtio kronor.

63:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen må från den 1 januari 1914 på allmänna indragningsstaten anvisa ett årligt understöd av 300 kronor åt avlidne plåtslagaren *Anders Andersson Borglins* i Malmö änka *Cecilia Borglin*, född *Persson*, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förbliver».

I likhet med de myndigheter, som hörts i ärendet, anser även Riksdagen det vara med billighet överensstämmande, att något understöd beviljas änkan Borglin. Myndigheterna hava i detta avseende föreslagit ett belopp av 120 kronor. Såvitt utredningen giver vid handen, föreligga emellertid här sådana ömmande omständigheter, att Riksdagen i detta särskilda fall ansett sig böra bevilja en pension till det belopp motionären ifrågasatt eller 300 kronor, vilket belopp synts böra utgå från och med nästkommande år och anvisas å allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså, med bifall till förevarande motion, medgivit, att plåtslagaren vid statens järnvägar *Anders Andersson Borglins* i Malmö änka *Cecilia Borglin*, född *Persson*, må från och med år 1914

under sin återstående livstid, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av trehundra kronor.

64:o) I en till Riksdagen den 31 januari innevarande år avlåten proposition, nr 54, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten från och med år 1914 uppföra ett belopp av 215 kronor, motsvarande i jämnat tal fem procent ränta å den del, 4,291 kronor 94 öre, av det i nämnda protokoll angivna ersättningsbeloppet för en från bergmästarbostället i Filipstad bortförd ekonomibyggnad, som skulle till statskontoret inlevereras, att årligen tillgodokomma vederbörande innehavare av nämnda bergmästarboställe.

Riksdagen, som med häusyn till den i ärendet förebragta utredningen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts proposition, har å allmänna indragningsstaten från och med år 1914 uppfört ett belopp av 215 kronor, motsvarande i jämnat tal fem procent ränta å den del, 4,291 kronor 94 öre, av det i statsrådsprotokollet över finansärenden den 31 januari 1913 angivna ersättningsbeloppet för en från bergmästarbostället i Filipstad bortförd ekonomibyggnad, som skulle till statskontoret inlevereras, att årligen tillgodokomma vederbörande innehavare av nämnda bergmästarboställe.

65:o) Uti punkt 29 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen dels medgiva, att för professorn *A. Gullstrand* må vid universitetet i Uppsala inrättas en personlig professur i fysiologisk och fysikalisk optik med de åligganden för Gullstrand såsom lärare vid universitet (undervisnings- och examinationsskyldighet), som av Kungl. Maj:t efter förslag av vederbörande bestämmes, samt med skyldighet för Gullstrand såväl att i tillämpliga delar vara underkastad de för universitetsprofessorer i allmänhet för åtnjutande av nu gällande avlöningsförmåner stadgade villkoren och bestämmelserna som ock att vid den ålder, då annan universitetsprofessor är skyldig att avgå från tjänsten, mot åtnjutande av pension, beräknad efter samma grunder, som stadgats beträffande övriga universitetsprofessorer, jämväl frånträda sin personliga professur, dels ock att för berörda ändamål på allmänna indragningsstaten anvisa ej mindre till årlig avlöning åt Gullstrand, inberäknat ålderstillägg å lönen med 600 kronor, ett belopp av 7,800 kronor, därav 5,300 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgörings-

penningar, än även till materiell m. m. för ifrågavarande professur ett årligt belopp å 5,000 kronor.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

66:o) I punkt 30 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att följande befattningshavare vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, nämligen maskinisten och eldaren *J. E. Jernström*, vaktmästaren vid histologiska institutionen *N. Andersson*, vaktmästaren vid fysiologiska institutionen *G. Jarl* och vaktmästaren vid anatomiska institutionen *J. A. Westerberg*, må äga att var och en från och med den 1 januari 1914, så länge han kvarstår i sin nuvarande befattning, å allmänna indragningsstaten uppbära ett personligt lönetillägg till belopp av 200 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgivit, att följande befattningshavare vid karolinska mediko-kirurgiska institutet, nämligen maskinisten och eldaren *J. E. Jernström*, vaktmästaren vid histologiska institutionen *N. Andersson*, vaktmästaren vid fysiologiska institutionen *G. Jarl* och vaktmästaren vid anatomiska institutionen *J. A. Westerberg*, må äga att var och en från och med den 1 januari 1914, så länge han kvarstår i sin nuvarande befattning, å allmänna indragningsstaten uppbära ett personligt lönetillägg till belopp av 200 kronor.

67:o) Uti en till Riksdagen den 24 januari 1913 avlåten proposition, nr 86, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att tillförordnade rektorn vid högre realläroverket å Östermalm i Stockholm, rektorn vid realskolan i Eskilstuna *Johan Gustaf Teodor Elmquist* må från och med den 1 juli 1913 eller den senare dag, då han efter erhållet avsked kommer att tillträda pension såsom rektor i enlighet med gällande bestämmelser, utöver denna pensions belopp under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en fyllnads-pension av 500 kronor årligen.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra mot ifrågavarande proposition, har Riksdagen medgivit, att tillförordnade rektorn vid högre realläroverket å Östermalm i Stockholm, rektorn vid realskolan i Eskilstuna *Johan Gustaf Theodor Elmquist* må från och med den 1 juli 1913 eller den senare dag, då han efter erhållet avsked kommer att tillträda pension såsom rektor i enlighet med gällande bestämmelser, utöver denna pensions belopp under sin återstående livstid å all-

männa indragningsstaten uppbära en fyllnadspension av femhundra kronor årligen.

68:o) I punkt 31 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att adjunkten vid högre allmänna läroverket i Gävle *Carl Öhlander* må från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten äger rum, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av 1,300 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, har Riksdagen medgivit, att adjunkten vid högre allmänna läroverket i Gävle *Carl Öhlander* må från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten äger rum, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av ettusentrehundra kronor.

69:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte för sin del bevilja f. adjunkterna *E. Vetterhall* i Hälsingborg och *F. J. A. Rodenstam* i Hudiksvall årliga pensionstillägg av ett hundra kronor för vardera att utgå från och med den 1 juli 1912».

De i motionen åberopade omständigheterna hava synts Riksdagen vara av den beskaffenhet, att adjunkterna *Vetterhall* och *Rodenstam* böra från och med den 1 juli 1912 komma i åtnjutande vardera av en tilläggs pension å 100 kronor årligen; och hava ifrågavarande belopp synts böra beviljas att utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså, i anledning av ifrågavarande motion, medgivit, att envar av f. d. adjunkterna vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg *Johan Erland Vilhelm Vetterhall* och vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall *Frans Johan August Rodenstam* må från och med den 1 juli 1912 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, en tilläggs pension av ethundra kronor årligen.

70:o) Uti punkt 32 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att städerskan vid högre allmänna läroverket i Lund *Karna Andersson*, född *Nilsdotter*, må från och med år 1913 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 100 kronor.

Med biträdande av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har Riksdagen medgivit, att städerskan vid högre allmänna läroverket i Lund *Karna Andersson*, född *Nilsdotter*, må från och med år 1913 under sin

återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundra kronor.

71:o) I en till Riksdagen den 24 januari innevarande år avlåten proposition, nr 69, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att till överläraren vid gymnastiska centralinstitutet, professorn H. F. Lings änka, *Josefina Ling*, född *Rolph*, må, utöver den henne redan tillagda årliga pensionen av 600 kronor och under enahanda förutsättning, varunder densamma utgår, å allmänna indragningsstaten från och med år 1913 utgå en tilläggspension av 200 kronor årligen.

Enligt Riksdagen tillhandakommet meddelande har änkan *Ling* avlidit den 5 mars innevarande år, och påfordrar alltså förevarande framställning icke någon åtgärd av Riksdagen.

72:o) I en till Riksdagen den 31 januari 1913 avlåten proposition, nr 73, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att slöjdläraren vid Önnestads folkhögskola *Anders Johan Nilsson* må från och med månaden näst efter den, i vilken han blivit entledigad från sin lärarebefattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till ett belopp av 265 kronor årligen.

Riksdagen har medgivit, att slöjdläraren vid Önnestads folkhögskola *Anders Johan Nilsson* må från och med månaden näst efter den, i vilken han blivit entledigad från sin lärarebefattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till ett belopp av tvåhundrasextiofem kronor årligen.

73:o) I punkt 33 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att anvisa för år 1914 å allmänna indragningsstaten ett anslag å 4,800 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, användas till understöd av högst 600 kronor åt sådana äldre behövande folkskollärare, vilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit avsked före år 1867.

Riksdagen har anvisat för år 1914 å allmänna indragningsstaten ett anslag å 4,800 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna gott meddela, användas till understöd av högst 600 kronor åt sådana äldre behövande folkskollärare, vilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit avsked före år 1867.

74:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 34 under tionde huvudtiteln föreslagit Riksdagen medgiva

att för år 1914 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag av 25,000 kronor för beredande av ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, vilka, efter att hava i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, avgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i övrigt, som gälla beträffande det för år 1913 uti förevarande avseende beviljade anslaget, nämligen

att lärares och lärarinnas tjänstgöring avslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången av år 1891;

att sådan från tjänsten avgången lärare eller lärarinna uppnått en levnadsålder av minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behövande omständigheter;

att det belopp, vartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, vilka befinnas erforderliga.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har vunnit Riksdagens bifall.

75:o) Uti punkt 35 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1914 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 25,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd åt sådan äldre behövande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring, erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit avsked före utgången av år 1909, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 200 kronor.

Med bifall till ifrågavarande framställning har Riksdagen för år 1914 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 25,000 kronor att enligt de grunder, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd åt sådan äldre behövande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie

lärare och lärarinna vid folkskola, som efter oförvitlig tjänstgöring erhållit understöd från småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892, men erhållit avsked före utgången av år 1909, dock att understödet tillsammans med det från nämnda ålderdomsunderstödsanstalt utgående må komma att utgöra högst 200 kronor.

76:o) I punkt 36 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att den omständigheten, att förra småskollärarynnan i Ale-Skövde församling *Emilia Alexandra Köhler* entledigats från sin lärarinnebefattning, innan de genom kungörelsen den 27 oktober 1911 fastställda ändringarna av vissa delar av reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt trätt i kraft, icke må utgöra hinder för direktionen över nämnda anstalt att tillerkänna henne det understöd från anstalten, som skulle hava tillkommit henne, därest berörda kungörelse kunnat å henne tillämpas.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen har Riksdagen, med biträdande av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att den omständigheten, att förra småskollärarynnan i Ale-Skövde församling *Emilia Alexandra Köhler* entledigats från sin lärarinnebefattning, innan de genom kungörelsen den 27 oktober 1911 fastställda ändringarna av vissa delar av reglementet för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt trätt i kraft, icke må utgöra hinder för direktionen över nämnda anstalt att tillerkänna henne det understöd från anstalten, som skulle hava tillkommit henne, därest berörda kungörelse kunnat å henne tillämpas.

77:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte medgiva, att f. d. statsgeologerna *L. E. Svedmark* och *N. O. Holst* vardera »måtte från och med år 1914 erhålla en fyllnads-pension av 1,000 kronor, dock med den avkortning, som betingas av föreskrifterna i § 7 av lagen den 11 oktober 1907 och 11 juni 1909 angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension».

I särskilda till 1908 års Riksdag avlåtna framställningar föreslog Eders Kungl. Maj:t Riksdagen medgiva, att geologerna vid Sveriges geologiska undersökning *N. O. Holst* och *L. E. Svedmark* finge vid avgången från sina befattningar åtnjuta en årlig pension av 3,600 kronor vardera. Med hänsyn till de pensionsbelopp Riksdagen plägat tilldela innehavare av befattningar, som kunde jämföras med de här ifråga-

varande, ansåg emellertid statsutskottet pensionerna skäligen böra bestämmas till 3,000 kronor. Denna utskottets hemställan blev ock av Riksdagen godkänd.

Vid förliedet års riksdag väcktes inom Riksdagen förslag om beredande av en fyllnadspension åt Holst till belopp av 1,000 kronor. Bankoutskottet yttrade i sitt utlåtande nr 13, att även om skäl icke kunde anses saknas för någon höjning av den åt Holst beviljade pensionen, det i allt fall icke syntes vara lämpligt att föreslå en dylik höjning beträffande allenast den ene av förenämnda med varandra jämställda befattningshavare.

Med anledning härav hemställde utskottet om avslag å motionen, och blev denna hemställan godkänd av Riksdagen.

Nu föreliggande framställning avser fyllnadspension jämväl åt Svedmark. På grund av vad i ärendet förekommit, har Riksdagen ansett sig böra medgiva en höjning av ifrågavarande pensioner, men har Riksdagen därvid icke ansett lämpligt att gå utöver Eders Kungl. Maj:ts förslag vid 1908 års riksdag eller ett belopp av 3,600 kronor. Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motion, medgivit, att envar av före detta statsgeologerna Lennart Eugène Svedmark och Nils Olof Holst må, utöver honom av 1908 års Riksdag beviljad pension till belopp av 3,000 kronor, från och med år 1914 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten årligen uppbära ytterligare sexhundra kronor.

78:o) I en till Riksdagen den 11 nästlidna april avlåten proposition, nr 197, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgiva, att kartografen David Adolf Fernblads änka *Greta Johanna Fernblad*, född *Johansdotter*, må under sin återstående livstid från och med innevarande år, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av 400 kronor.

Då Riksdagen icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, har Riksdagen medgivit, att kartografen David Adolf Fernblads änka *Greta Johanna Fernblad*, född *Johansdotter*, må under sin återstående livstid från och med innevarande år, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till belopp av fyrahundra kronor.

79:o) I punkt 37 under tionde huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid rikets allmänna kartverk Karl Arvid Erikssons änka *Eugenia Eriksson*, född Svensdotter, må under sin återstående livstid från och med den 1 maj 1912, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 180 kronor.

Riksdagen har icke funnit något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och förty medgivit, att vaktmästaren vid rikets allmänna kartverk Karl Arvid Erikssons änka Eugenia Eriksson, född Svensdotter, må under sin återstående livstid från och med den 1 maj 1912, så länge hon förbliver änka, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av etthundraåttio kronor.

80:o) I en inom Riksdagen väckt motion har hemställts, »att Riksdagen måtte bevilja f. d. förste sågaren å kronoparken Granvik *Johannes Johansson Uggla* en årlig pension av 340 kronor att utgå under hans återstående livstid, räknat från och med den 1 januari 1913».

Av handlingarna i ärendet framgår, att Uggla arbetat å Granviks egendom omkring 44 år samt att han, sedan staten år 1890 övertagit nämnda egendom, under 20 år tjänstgjort såsom arbetsförman vid sågverket. Då Uggla nu uppnått en ålder av 77 år och för övrigt ömmande omständigheter föreligga, har Riksdagen beslutit, att Uggla, utöver den honom redan beviljade livräntan av 60 kronor, skall erhålla en årlig pension av 340 kronor, vilken synts böra utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre förste sågaren Johannes Johansson Uggla från Granviks kronopark må från och med år 1913 å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av trehundra-fyrtio kronor.

81:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 38 under tionde huvudtiteln föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte upptagas till 2,401,115 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för år 1914 uppfört anslaget till allmänna indragningsstaten med 2,401,115 kronor, som för jämnande av huvudtitelnslutsumma utförts med 2,401,095 kronor.

82:o) Beträffande de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, vilka här ovan icke omförmäls, har någon förändring icke blivit ifråga-

satt, och har Riksdagen beslutit, att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit ifrågasatt, må i 1914 års riksstat upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 24 maj 1913.

Med undersåtlig vördnad.

		Ordinarie anslag		Extra anslag		Ordinarie anslag		Extra anslag	
		Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
	staterna inrättade invalidstat) förslagsanslag	189,600	—	—	—				
17	Till tillfälliga understöd åt f. d. daglönare vid marinen, förslagsanslag	—	—	24,230	—	538,670	—	24,330	—
18	Invalidhusfonden	—	—	—	—	60,350	—	—	—
19	För blesserade över- och underofficerare, reservationsanslag	—	—	—	—	2,400	—	—	—
	Säger för det militära pensionsväsendet					1,323,232	—	3,050,065	—
C. Allmänna indragningsstaten.									
1	Till diverse föremål, förslagsanslag	—	—	—	—	2,401,095	—	—	—
	Summa	—	—	—	—	6,059,198	—	3,172,302	—